

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ:

HOTĂRÂRE DE GUVERN PENTRU APROBAREA NORMELOR PRIVIND SUPRAVEGHEREA MODULUI DE PUNERE IN APLICARE A SANCTIUNILOR INTERNATIONALE

Secțiunea 2 Motivul emiterii actului normativ:

1. Descrierea situației actuale

Regimurile sancționatorii internaționale sunt adoptate pentru a descuraja o atitudine care ar putea pune în pericol pacea și securitatea internațională, cum ar fi încălcarea dreptului internațional sau a drepturilor omului, sau a unor politici care nu respectă regulile statului de drept sau principiile democratice. Măsurile luate sunt de natură diplomatică sau economică, fără a implica folosirea forței armate. În România, până în anul 2008, Legea nr.206/2005 privind punerea în aplicare a unor sancțiuni internaționale a asigurat cadrul juridic general de aplicare a sancțiunilor internaționale instituite prin rezoluții ale Consiliului de Securitate al ONU în baza Capitolului VII din Carta ONU, precum și a măsurilor restrictive autonome ale UE stabilite prin actele comunitare adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comune.

Prin adoptarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202 din 4 decembrie 2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, publicată în Monitorul Oficial nr. 825 din 8 decembrie 2008, modificată prin Legea nr.217/2009 de aprobare a OUG nr.202/2008, au fost instituite o serie de măsuri de importanță majoră pentru punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale, dintre care amintim obligațiile persoanelor fizice și juridice private și ale autorităților publice și altor instituții publice, subiecte de drept intern, de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, precum și *atribuțiile autorităților publice și ale altor instituții publice privind supravegherea aplicării pe plan intern a sancțiunilor internaționale*. Prin aprobarea OUG nr.202/2008, *competențele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, cu privire la aplicarea și implementarea sancțiunilor financiare internaționale, sunt: de publicitate, informare, asistență, monitorizare continuă și control al aplicării sancțiunilor internaționale de către operatorii economici din domeniu, de aplicare a sancțiunilor contravenționale și de colaborare cu alte autorități pentru supravegherea eficientă a implementării sancțiunilor internaționale*.

Având în vedere prevederile art. 5 alin.(1), art.15 alin.(2), art.17 alin.(1) și alin.(6), art.18, din Ordonanța de Urgență a Guvernului

nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări prin Legea nr.217/2009, și dispozițiile art. 17, alin. (1), litera d) din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de autoritate de supraveghere în acest domeniu are obligația de a emite reglementări specifice privind supravegherea modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale. Potrivit dispozițiilor **Art.II din Legea nr.217/02.06.2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, s-a stabilit ca aceste reglementări specifice să fie publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.**

Necesitatea aprobării Normelor privind supravegherea modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale prin intermediul prezentei Hotărâri a Guvernului este întemeiată pe **dispozițiile art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „Prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului se pot stabili și sancționa contravenții în toate domeniile de activitate”.**

Astfel, în exercitarea competenței de supraveghere a punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale, stabilită conform dispozițiilor art. 17 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 217/2009, **Oficiul a identificat totalitatea obligațiilor ce trebuie instituite în sarcina entităților supravegheate și care vor concura la o corectă și imediată punere în aplicare a acestor sancțiuni internaționale.**

În scopul asigurării eficienței acestor obligații stabilite, dintre care menționăm emiterea normelor interne de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, desemnarea unei persoane responsabile în domeniu, păstrarea documentelor referitoare la persoane și entități desemnate ori bunuri ce fac obiectul sancțiunilor internaționale, furnizarea de informații către autoritățile competente, este necesar a fi determinat regimul sancționator aplicabil în cazul neîndeplinirii obligațiilor, respectiv aceste fapte trebuie incriminate contravențional.

În absența unei atare incriminări, aplicarea concretă a dispozițiilor imperative este compromisă, acestea dobândind un caracter de recomandare în cazul în care nu există instrumentele de constrângere adecvate. Această ipoteză ar avea ca finalitate anularea eforturilor autorităților naționale de a asigura punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale.

Pentru realizarea acestui deziderat, în conformitate cu art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, este imperios ca Normele emise de autoritatea de supraveghere – Oficiul – să fie aprobate prin Hotărâre a Guvernului ca act normativ prin intermediul căruia este posibil a fi stabilite contravenții și sancțiuni aplicabile acestora.

2. Schimbări preconizate	<p><i>Scopul prezentului act normativ este acela de a reglementa principalele atribuții și obligații ale Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de autoritate de supraveghere în domeniul sancțiunilor internaționale de blocare a fondurilor și obligațiile operatorilor economici în domeniile specifice de activitate, pentru punerea în aplicare regimului sancțiunilor internaționale de blocare a fondurilor și/sau resurselor economice, de la caz la caz.</i></p> <p>Luând în considerare dispozițiile art. 17 alin. (1) și alin.(6) și ale art. 18 alin. (1) și alin. (2) din O.U.G. 202/2008, aprobată prin Legea nr.217/2009, normele de supraveghere propuse au la baza un mecanism ce este utilizat în prezent de entitățile raportoare prevăzute la art.8 din Legea nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, mecanism ce poate fi utilizat în mod similar și în implementarea regimului sancțiunilor internaționale de blocare a fondurilor și resurselor economice. Trebuie menționat că obligația raportării și identificării clienților, precum și monitorizarea continuă a clienților în derularea relațiilor de afaceri de către entitățile raportoare, indiferent dacă vorbim de cele din sectorul financiar (ex: instituțiile financiare nebancare, etc) sau cele din afara sectorului financiar (cum ar fi: contabili, agenți imobiliari, cazinouri, etc), sunt cerințe minime obligatorii impuse de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului ▪ Directiva 2006/70/CE a Comisiei din 1 august 2006 de stabilire a măsurilor de punere în aplicarea Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește definiția „persoanelor expuse politic” și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată. ▪ Recomandările FATF (Cele 40 + 9 Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară în domeniul Spălării Banilor) <p>Prin stabilirea obligațiilor entitatilor reglementate conform Cap.III din normele supuse aprobării prin Hotărâre de Guvern, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor urmarește să se aplice și în domeniul sancțiunilor internaționale o obligație de conduită preventivă a operatorilor economici, respectându-se standardelor internaționale în materie (par. 32 și 33 din Ghidul celor mai bune practici ale Uniunii Europene de aplicare eficientă a măsurilor restrictive, doc. RELEX nr. 8666/1/08). Raportându-se la prevederile specifice în legătură cu obligația de raportare și monitorizare continuă a relației de afaceri – de cunoaștere permanentă a clientelei – dispoziții prevăzute în mod expres în OUG nr.53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr.656/2002 <i>privind prevenirea și sancționarea spălării banilor</i>,</p>

	<p><i>precum si pentru instituirea unor masuri de prevenire si combatere a finanțării actelor de terorism</i>, H.G. nr.594/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr.656/2002, cu modificarile si completarile ulterioare, și în normele sectoriale emise de autoritățile de supraveghere, Oficiul Național de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor are în vedere aplicarea unui mecanism deja existent în vederea evitării oricăror costuri suplimentare de către entitățile reglementate de acest act normativ. Facem precizarea că aplicarea unui mecanism deja existent, asumat de către aceste entități, supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor conform competențelor prevăzute de legislația în vigoare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, este de natură să ajute operatorii economici care intra sub incidența OUG nr.202/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.217/2009, pentru îndeplinirea obligațiilor specifice în domeniul sancțiunilor internaționale;</p> <p>Obligația principală de vigilență instituită în sarcina operatorilor privați care au contact nemijlocit cu mediul economic, este detaliată în aceste norme de supraveghere și control, propuse a fi aprobate prin Hotărâre de Guvern, cu luarea în considerare a specificului de activitate al entitatilor raportoare (instituii financiare nebancare, oficii postale, cazinouri, agenți imobiliari, asociații și fundații, etc.) pentru îndeplinirea de către aceștia a obligațiilor de identificare, monitorizare a clientelei și raportare în ceea ce privește aplicarea regimului sancțiunilor internaționale de la caz la caz, folosindu-se mecanismele de prevenție existente în ceea ce privește prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului în aceste sectoarele specifice de activitate.</p>
Secțiunea 3 Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea 4 Impactul financiar asupra bugetului general consolidat – nu e cazul	
7. Alte informații	
Secțiunea 5 Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu necesită elaborarea de acte normative suplimentare
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Recomandările Consiliului Uniunii Europene formulate în documentul „ <i>Cele mai bune practici ale Uniunii Europene de aplicare eficientă a măsurilor restrictive</i> ” varianta 2008 și recomandările emise de Financial Task Force on Money Laundering în documentul „ <i>Cele mai bune practici internaționale</i> ”

	<i>privind inghetarea activelor teroriștilor” varianta 2009”.</i>
Secțiunea 6 Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
Secțiunea 7 Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

cetățenilor sau diversității biologice	
Secțiunea 8 Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și /sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Instituția publică responsabilă cu implementarea măsurilor cuprinse în prezentul act normativ este Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

Față de cele prezentate mai sus, supunem spre aprobare Proiectul de Hotărâre a Guvernului anexat.

Secretarul General al Guvernului

DANIELA NICOLETA ANDREESCU

**Președintele Oficiului Național de Prevenire și
Combatere a Spălării Banilor
ADRIANA LUMINIȚA POPA**

AVIZĂM FAVORABIL

Ministrul Afacerilor Externe

TEODOR BACONSCHI

Ministrul Finanțelor Publice

**SEBASTIAN TEODOR
GHEORGHE VLĂDESCU**

**Ministrul Justiției
CĂTĂLIN MARIAN PREDOIU**